

GÜNAHLAR VE ALLAH KORKUSU*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve muhterem Akra dinleyicileri!

Mübarek Ramazan ayına girmiş olduk, Allah hepimize hayırları fetheylesin... Şu Ramazan ayının bütün güzelliklerinden istifade etmeyi cümlenize nasib eylesin... Sevabınız, ecriniz bu Ramazan ayında çok olsun... Allah bu gufran ayında günahları mağfiret olup, süedâ, bahtiyarlar zümresine dâhil olanlardan olmayı, iki cihanda aziz ve bahtiyar olmayı cümlemize nasib eylesin...

a. Gülerek Günah İşleyen Kimse

Bu cuma konuşmamda, bu Ramazan ayının ilk haftasındaki, ilk cumasındaki bu konuşmamda, Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i kudsîsinden okuyorum. Efendimiz'in bize bildirdiğine göre, Allah-u Teâlâ Hazretleri şöyle buyurmuş:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.218, no:10237; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXXI, s.407, no:45495.

(Ye'bne âdem) "Ey Ademoğlu! (Kem min ganiyyin yetemenne'l- fakra izâ edhaltühü'n-nâre bâkiyâ) Nice zengin insan var ki, cehenneme atıldığı zaman, ağlaya ağlaya fakir olmayı temenni ederdi." Yâni, parasıyla burada eğlenmiş, günahlara girmiş. "Keşke fakir olsaydım da, onu yapmasaydım." diye cehenneme ağlaya ağlaya girerken, fakir olmayı temenni ederdi.

يَا ابْنَ آدَمَ مَنْ أَذْنَبَ ذَنْبًا وَهُوَ ضَا حِكُ

أَدْخَلْتُهُ النَّارَ وَهُوَ بَاكِ

(Ye'bne âdem) "Ey Ademoğlu! (Men eznebe zenben ve hüve dâhikün, edhaltühü'n-nâre ve hüve bâkin) Kim güle oynaya günah işlerse, ben de onu ahirette ağlaya ağlaya cehennem sokarım. O bu dünyada günahı güle güle işler ama, ben de onu ahirette ağlaya ağlaya cehenneme atarım."

يَا ابْنَ آدَمَ كَمْ مِنْ غَنِيٍّ يَتَمَنَّى الْفَقْرَ إِذَا أَدْخَلْتُهُ
النَّارَ بَاكِيًا وَ مَنْ جَلَسَ بَاكِيًا مِنْ خَشِيَّتِي
أَدْخَلْتُهُ الْجَنَّةَ وَهُوَ ضَا حِكُ

(Ve men celese bâkiyen min haşyetî) "Buna mukâbil kim benim haşyetimden, hafvullahtan, haşyetullahtan, Allah korkusundan, Allah sevgisinden oturup ağlar vaziyette tefekkür eder, zikreder, ibadet ederse; (edhaltühü'l-cennete) ben de onu cennete sokarım, (ve hüve dâhikün) güle sevine, oynaya onu cennete sokarım." diye buyuruyor.

Şimdi sevgili kardeşlerim, bunların üzerinde biraz bilgi vereyim. Bu iki cümle fevkalâde önemli! Biliyorsunuz, günahlar tatlı şeylerdir. Yâni insanlığa, topluma, insanın vücuduna, ailesine, sıhhatine zararlı olduğu halde, tatlı olduğu için, o zararlı şeyleri insanlar yapıyorlar.

Meselâ içki... İçki içmek günahtır. Vücuda zararlıdır. İnsanın sıhhatini harab ediyor, karaciğerini mahvediyor. Alkolik ediyor, ayyaş ediyor, sarhoş ediyor. Paralar boşa gidiyor. Sıhhatler bozuluyor. Tamam zararlı, ama içiyor millet. Büyük paralar da vererek içiyor.

Neden içiyor? İçenler niye içiyor?.. Bir tadı var herhalde kendine göre, tatlı olduğu için içiyorlar. Bütün günahlar böyledir. Bir tatlı tarafı var ki, günah olduğu halde insanlar buna gidiyorlar, kapılıyorlar, bu günahı işliyorlar. Bir hoş tarafı var, o anda keyif veriyor, zevk veriyor. Afyon içiyor, keyif alıyor. İçki içiyor, keyif alıyor. Zina ediyor, zevk alıyor... Kumar oynuyor, heyecan;

“—Aman ne kadar heyecanlı bir gece geçirdik, şu kadar yuttum, bu kadar yutuldum...” filân.

Bu kumarı oynamak için Avrupalara, Monte Karlo'lara, bir yerlere gidiyorlar diye duyuyoruz. Yâni çeşitli günahlar, hangisini düşünseniz, niye işliyor insanlar bunu?.. Tatlı, keyifli, neşeli, hoş, heyecanlı... İnsanlar da böyle şeyleri aradıkları için yapıyorlar bunları. Ama bu hadis-i şerifte de, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bir şamarı hakkında bilgi var:

“—Kim güle güle günahı işlerse, ben de onu ağlaya ağlaya, ağlar bir vaziyette cehenneme sokarım!” buyuruyor Allah-u Teâlâ Hazretleri...

Evet, günahlar tatlı ama, ahirette ahiri, sonu fenâ ve sonunda Allah'ın azabına, cezasına, belâsına uğramak var.

Allah günahları niye günah eylemiş, niye yasak eylemiş “Şunları yapmayın!” diye?

Bizim faydamız için... Toplumun faydası için, bizim sıhhatimiz için. Allah kötü şeyleri emretmez; iyi şeyleri de insanlara haram etmez, yasaklamaz. Neyi yasaklamışsa, mutlaka onun insana bir zararı vardır, onun için yasaklamıştır. İşte içkinin zararı, işte kumarın zararı, işte zinanın zararı, işte diğer İslâm'ın büyük günahlar diye sıraladığı hırsızlığın, adam öldürmenin zararları... Hepsi ortada, gün gibi âşikâr.

Binâen aleyh, yasaklanmış, elbette bir hikmeti var. İnsanın Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne itaat etmesi lâzım!.. İtaat edildiği zaman da, bundan kişi hem sıhhat kazanacak, hem aile kurtulacak, hem toplum kurtulacak; hem dünya hayatı, hem ahiret hayatı iyi olacak.

Allah, insanların iki cihanda saadete ermesi için bu ahkâmı koşmuş olduğundan, onları çiğnememesi lâzım akıllı insanların... Hele hele mü'minse...

Mü'min nasıl olur da, müslüman nasıl olur da hem Allah'a inanıyor, hem isyan ediyor?.. Hem Kur'an'a inanıyor, hem Kur'an'ın ayetlerine aykırı hareket ediyor... Hem Peygamber SAS Efendimiz'e inanıyor, şehadet getiriyor; hem de Efendimiz'in tavsiyelerini tutmuyor... Böyle şey olur mu?.. Olmaması lâzım!.. E pekiyi olmaması lâzım olan şeyi yaparsa, ne olur?.. Güle güle günahı işleyeni, Allah-u Teâlâ Hazretleri ağlayarak ahirette cehenneme sokar.

İşte burada, bir şey çıkıyor karşımıza muhterem kardeşlerim: İbadetler biraz sabır isteyen, biraz cana, nefse ağır gelen, tatsız, tuzsuz gelen şeyler olabilir. Günahlar da nefse çok hoş gelen, keyifli, zevkli, kahkahalı şeyler olabilir.

Ama biz ne yapacağız?.. Allah'ın emrini tutacağız, aklımızı kullanacağız. Sonu kötü olan günahları, kötü olduğu için, öncesi tatlı gibi görünse bile yapmayacağız. Sonu hayırlı ve iyi ve faydalı ve güzel olan ibadetleri de, şu anda biraz sıkıntılı, meşakkatli gibi olsa bile yapacağız. Bu bir imtihandır.

Fuzûli bunu şiirinde güzel ifade etmiş. Diyor ki o meşhur şâir bir şiirinde:

Rahat ister tab'ı mihnettir ibâdet serteser,

Terk-i rahat rağbet-i mihnet kılan mümtâz olur.

“İnsanın içi rahatlığı sever, keyfi sever, neşeyi sever. Ama ibadetler de mihnettir, meşakkattir, sıkıntıdır. Rahatını terk edip de mihnetleri göze alan, Allah'ın sevgili kulu olur, evliyası olur, sevapları o kazanır.”

Ol sebeptendir ki küfr âsân olur İslâm sa'b,

Arsa-i âlemde mülhid çok muvahhid az olur.

“Bu sebeptendir ki küfür kolaydır, herkes küfre düşüverir. Bir adım attı mı, cump küfrün içine düşer. Ama müslüman olmak zordur. Şu yeryüzünde mülhidler çoktur, kâfirler, müşrikler çoktur. Muvahhidler, mü'min-i kâmiller azdır.” Neden?.. İslâm biraz meşakkatli olduğundan...

Allah niye böyle meşakkatli eylemiş?.. Tabii Allah'ın hikmetini düşünürsek, anlamaya çalışırsak, bu imtihan hayatında imtihan sorusu bu.

“—Bakalım meşakkatli şeyleri yapabilecekler mi?” diye Allah emrediyor.

Ama sonunda hayır var.

“—Ver bakalım paranın bir miktarını fakirlere!”

“—Ayy, nasıl vereyim?”

Zor geliyor insana ama, verdiği zaman sevap kazanıyor.

“—Kalk bakalım gecenin şu vaktinde! İbadet et, zikreyle bakayım!”

“—Ayy, ben rahatımı nasıl bırakacağım. Yatak da çok sıcaktı, dışarı da çok soğuktı, su da buz gibiydi vs.”

Ama, “Kalkayım, Allah rızası için bir namaz kılayım! ” diyen sevap kazanıyor. Gönül gözü açılıyor, basîreti güşâde oluyor. Kalbi nur doluyor, ma'rifetullahâ eriyor. Allah'ın sevgili kulu oluyor... Ondan sonra, elde edilen büyük nimetlerin haddi hesâbı yok. Allah'ın sevgili kuluna verdiği nimetleri tarif etmek mümkün değil. Sonu güzel oluyor.

O bakımdan, güle güle günah işleyen cehenneme sokulacak. Nice zengin insan vardır ki, parasını harcamış, eğlenmiş ama, “Keşke fakir olsaydım!” diye temenni edecek, cehenneme atılıp, ağlaya ağlaya azab göreceği zaman...

b. Mal İnsanları Azdırır

Muhterem kardeşlerim! İnsanları biraz da para azdırıyor. Para insanı şımartıyor. Mevki, makam, mal, mülk insanı şımartıyor. Çok terbiyeli, çok edepli, çok mütevâzi bir insan, bakıyorsunuz biraz para kazanmış; ah şıarmış, mütekebbir, böbürlenen, kibirlenin bir insan hâline gelivermiş.

“—Bunu mal şımartmış biraz... Ne oldum delisi olmuş, zenginlik budalası olmuş.” filân diyoruz.

Nasıl olması lâzım?.. Ahlâkını değiştirmemesi lâzım! Tatlı dilli, güleç yüzlü olmaya, mütevâzi olmaya devam etmesi lâzım!

Zengin en güzeli, mütevâzi olandır, zenginliğinden şıarmayandır tabii. Onun için nice zenginler var, ahirette “Keşke param olmasaydı, zengin olmasaydım da, o haramları işlemeseydim, o günahlara dalmasaydım! Hep o zenginlikten dolayı şıardım, şaşardım, yaptım.” diyecek. Pişman olacak.

Yunus Emre, tabii biraz insanların paradan azdıklarını, saptıklarını bildiği için:

“—İnsanın haram yemediği, ele girince imiş” diyor.²

Yâni, eline fırsat geçtiği zaman insanın, o zaman belli olacak babayiğitliği, iyi müslümanlığı. Bakalım, o zaman yapmayacak mı?.. Fakirken yapmıyor. Yapamıyor zâten, elinde parası yok. Oraya giremiyor, onları alamıyor, o kadar masrafı yüklenemiyor. O keyif yerlerine gidemiyor fakir olduğundan... Bakalım olunca yapmayacak mı?.. Mühim olan o.

²Şiirin tamamı:

*Erenlerin yolları inceden ince imiş;
Süleyman'a yol kesen, şol bir karınca imiş.*

*Ol karınca söyledi, Süleyman'a yol dedi;
Ol karınca söylediği, cevap alınca imiş.*

*Götürmedi kimesne, kimesnenin göçünü;
Göç götürdüm diyenler, eli erince imiş.*

*Kim kime ne der ise, eğer hayr u eğer şer;
Allah verir cezasın, gele yol ince imiş.*

*Gönlüm bana aydırdı, seni severim derdi;
Gönlün beni sevdiği, dosta erince imiş.*

*Aşkın gözü yaşı, dün gün dökülür durmaz;
Aşık kan ağladığı, maşuk sorunca imiş.*

Dört kitabın mânâsın, okudum tahsil ettim;

A şka gelicek gördüm, bir ulu hece imiş.

*Ben dervişem diyenler, haramı yemeyenler;
Haramın yenmediği, ele girince imiş.*

*Aydırlar filan öldü, mülk ile malı kaldı;
Ol malın irkildiği, ıssı ölünce imiş.*

*İki kişi söyleşir, Yunus'u görsem diye ;
Biri aydır ben gördüm, bir aşık koca imiş.*

Ama insanı azdıran maldan, insanı Allah'ın rızası yolunda tutan fakirlik daha iyidir. Neden? Neticede ahiret önemlidir de ondan. İnsanın zenginlik geldiği zaman azacaksa, o zaman o zenginlik gelmesin. Daha iyi, fakir kalsın da hiç olmazsa azmasın, ahirette Allah'ın sevgili kulu olarak mükâfata ersin. Ama azmayacaksa, zenginliği helâlinden kazanıp, zenginliğin vazifelerini de yaparak Allah'ın rızasını kazanabilecekse, Allah hayırlı kimseye hayırlı parayı versin diye temenni ediyoruz tabii.

“—Helâlinden versin... Çok verip azdırmasın...” diye de büyüklerimiz dua etmişler.

Biz de dua ediyoruz.

c. Allah Korkusundan Ağlayan Kimse

(*Ve men celese bâkiyen min haşyetî*) [Buna mukâbil, kim benim korkumdan oturup ağlarsa...] İnsanlar, hani tenhalarda oturup da tesbih çekerken, Allah korkusundan ağlarlar.

“—Niye ağlıyorsun kardeşim?” diye gitsen yanına meselâ, bakıyorsun, gözyaşları içinde... Secdeye kapanmış, secde mahalli ıslanmış.

Niye ağlıyor?.. Allah korkusundan. Yâni:

“—İyi kulluk edemedim, acaba Rabbim beni affedecek mi?.. Acaba Rabbimin lütfundan mahrum kalırsam, hâlîm nice olur?.. Allah'ın bütün sevgili kulları cennete gitti, cennete girecek. Ben cennete giremezsem, yazık değil mi bana?.. Bu hasretlik beni mahvetmez

mi, kahrolmaz mıyım?..” diye çeşitli güzel duygularla, karanlıkta gözlerini kapatmış, secdeye kapanmış teheccüd vaktinde, sahur vaktinde, seher vaktinde, şimdi Ramazan’da...

Bakın Ramazan ne güzel! Bizi ne güzel vakitlerde sahura kaldırıyor, ne güzel ibadetler yaptırıyor! Teravihler, sahur vaktinde teheccüd namazları, mukâbeleler... Ne kadar güzel şeyler!..

“—Allah korkusundan kim oturup ağlarsa, ağlayarak oturursa, ben de onu güle güle cennete sokarım.” buyuruyor bu hadis-i kudsîde Rabbimiz Teâlâ.

Yâni, burada ağlıyor Allah korkusundan, cennete girerken de güle güle girecek. Allah çünkü onu havfullaha sahip, haşyetullaha sahip, ârif kulu diye, kendisine aşık kulu diye, kendisi için gözyaşı dökmüş diye, seve seve, sevindire sevindire, gönlünü hoş ederek, gözünden perdeler kaldırılıp da cennetteki mükâfatları, köşkleri, hizmetçileri, hûrileri, gılmanı göre göre, tabii sevine sevine cennete sokacak.

Bu çok önemli, aziz ve muhterem kardeşlerim! Evet, ibadetlerde biraz sıkıntılar vardır. Ama sonunda büyük faydalar olacak. O sıkıntılara katlanmak lâzım!

Tahsil biraz zordur. Ama çocuklar tahsili yapacak ki, yüksek tahsil yapsınlar, iyi bir iş sahibi olsunlar, ömürleri boyu rahat etsinler diye.

Ameliyat zordur, ama ameliyat olduktan sora hasta rahat edecek, ağrıları dinecek, sıhhat olacak, gezecek diye... Evet, ibadetin de kendine göre sıkıntıları olabilir.

Veyahut da, bir kulun böyle tefekkürler dolayısıyla, kendisindeki kusurları görmesi dolayısıyla, “Rabbime iyi kulluk yapamadım!” diye üzülməsi; veyahut eski işlemiş olduğu günahları, “Acaba Allah affetti mi, affetmedi mi?” diye endişe etmesi dolayısıyla, “Allah’ın verdiği nimetlere hakkıyla şükredemedim!” diye düşünmesi dolayısıyla gözyaşı dökmesi... Veya hasretinden, sevgisinden ağlaması... Bu da mümkün... Aman yâ Rabbi!.. Hani, öster cemâlin şem’ini Yansın oda pervâneler...³

³Şiirin tamamı:

*Göster cemalin şem·ini,
Yansın oda pervâneler;
Devlet değil mi âşık,
Şem·ine karşı yânalar*

*Ey âli çok a’lâ güzel!
Yağmaladın gönlüm evin;
Pek bağla aşkın zencirin,
Boşanmasın divaneler!*

*Ben meye tövbe etmezem,
Ağyar elinden içmezem,
Kudret eli ile sun bize,
Dolu dolu peymâneler...*

*Mescid ile medreseyi,
İsmarladık zâhidlere;
Hakk’a ibadet etmeđe,
Yeter bize meyhâneler...*

*Cevrü cefâ etmek ile,
Şemsi seni terk eylemez;
Sen sanma ki seni seven,
Senden hâşâ usanalar.*

diyor Şemseddîn-i Sivâsî Efendimiz Hazretleri. Çok seviyorum. Ne diyor? “Cemâlin şem’ini göster de, pervane gibi biz de ateşe yanalım!” diyor.

Süleyman Çelebi’nin ifadesinde de:

Gece gündüz durmayıp istediğin,

N’ola kim görsem cemâlin dediğin...

Hani, Rasûlüllah Efendimiz’in bu sözü söylediğini naklediyor Süleyman Çelebi:

“—N’ola kim görsem cemâlin!” dediği Mevlâsına kavuştuğu zaman Mi’rac’da;

“—Gel Habîbim, gece gündüz durmayıp istediğin, ‘N’ola kim görsem cemâlin!’ dediğin Mevlâm benim, gel!” diye seslendiği gibi.

İnsan Mevlâsına hasretinden, ona kavuşmak iştihâkından, onu görmek arzusundan, sevgiden dolayı da ağlar. Sevgi de ağlatır insanı... Kavuşamamak, sevgisine vâsıl olamamaktan dolayı da aşık-ı sâdık ağlar.

İşte her ne şekilde olursa olsun, haşyetullahla, Allah korkusundan da ağlar insan... Allah korkusundan gözünden şöyle bir damla yaş damlayan kimse, çok büyük sevaba nâil olur, bir damlacık bile olsa... O Allah korkusundan gözünden dökülen göz yaşı damlaları, cehennemin ateşini söndürür. Yâni, onun için söndürür. Yâni, o kimse cehenneme girmeyecek, onun için cehennem ateşi bahis konusu olmayacak, kurtulacak demek. Allah-u Teâlâ Hazretleri, haşyetullahtan

ağlayan, gözyaşı döken gözü cehenneme atmayacak; cehennemde yanmayacak, cennete girecek demek.

d. Ramazan'da Tevbe Edelim!

Onun için, aziz ve muhterem ve sevgili dinleyicilerim! Ramazan gufran ayıdır, yâni Allah'ın insanları mağfiret ettiği aydır. Ama bir taraftan da irfan ayıdır, ma'rifetullah'a erme ayıdır. Ramazan çok güzel bir aydır. Güzelliklerini yıllarca konuşsak, anlata anlata bitiremeyiz. Ramazan çok muhteşem, çok güzel bir aydır.

Bir kere bakın, Ramazan'da gündüz nefsinize hâkim oluyorsunuz. Oruç tutuyoruz, haramlardan, günahlardan kendimizi koruyoruz. Aç kalmanın acısı var. Fakat, aç kalınca kalbin pırıltısı, nûrâniyeti artıyor. İnsanın irfan kapıları açılıyor, mâneviyat damarları çalışmaya başlıyor. Hâli güzelleşiyor. Muhakkak çok sevaplara nâil oluyor. Allah'ın çok sevdiği bir duruma geliyor.

Sonra gece namazları... Gece namazı çok kıymetlidir. Yatsıdan sonra uzun teravih namazları kılınıyor. Ondan büyük sevaplar olur. Sonra sahura kalkıyor. Sahur vakti çok kıymetlidir. O vakitte yapılan dualar kabul olur, kılınan namazlar çok çok sevaplıdır:

رَكَعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا

(*Rek'atâni mine'l-leyli*) “Geceleyin kılınan iki rekât namaz, (*hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır.”

O halde bence, bir bakıma, diyorum ki, sahura yemek için kalkmaktan, baklava börek için kalkmaktan ziyade, iki rekât namaz için kalkmak lâzım!.. Yâni isterse bir zeytin ile, bir yarım bardak suyla insan sahur yapsın ama, mühim olan sahur vaktinde abdestini alıp, şöyle teheccüd namazı kılınsın... Çünkü Efendimiz SAS ne buyurmuş:

“—Geceleyin kılınan iki rekât namaz, dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır.”

Düşünün ki, dünyada neler var?.. Dünyanın üzerinde ne kadar güzel yerler var. Sana bir adayı verseler, meselâ İstanbullular bilirler, “Büyükada’yı sana verdim!” deseler, ada onun olsa... Büyükada’yı bile istemez, kendisinin küçücük şöyle bir müstakil adası olsa, ona bile razı olur. Bir arsa verseler, bir apartman verseler, veyahut “Boğaziçi’nde bir yalı verdik!” deseler, ne kadar sevinir insan... Dünyadan ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlıdır iki rekât namaz!.. O halde sahura kalkmalı, önce abdest alıp teheccüd namazı kılmalı!..

Bazıları da:

“—Efendim, sahura kalkınca uyku bölünüyor. İşte ben dayanabiliyorum, akşamdan yediğimle iktifâ ederim, oruca başlarım.” diyebilir. İyi ama Peygamber SAS Efendimiz:⁴

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.678, no:1823; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.770, no:1095; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.88, no:708; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.141, no:2146; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.540, no:1692; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.99, no:11968; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.11, no:1696; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.213, no:1937; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.245, no:3466; Taberânî,

Mu'cemü'l-Evsat, c.II, s.295, no:2028; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.58, no:60; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.235, no:2848; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.IV, s.227, no:7598; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.274, no:8913; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.408, no:3908; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.236, no:7902; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.75, no:2456; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.35; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.215, no:1425; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.395, no:677; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.55, no:2310; İbnü'l-Cârud, *el-Müntekâ*, c.I, s.104, no:383; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.127; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.354, no:283; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.305; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.230; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.177, no:2737; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.238; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.140, no:2144; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.213, no:1936; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.138, no:10235; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.7, no:5073; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.217, no:1821; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.75, no:2454; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.305; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.395, no:675, 576; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.IV, s.69; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIV, s.515; İbn-i Hacer, *Tehzîbü'l-Tehzîb*, c.IX, s.62; Cürçânî, *Târih-i Cürçân*, c.I, s.300, no:510; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.103; Dâra Kutnî, *İlêl*, c.V, s.67, no:712; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.178, no:2745; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.141, no:2147-2151; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.377, no:8895; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.175, no:4990; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.162, no:253; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.IV, s.228, no:7601; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.275, no:8914; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.75, no:2457; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.322; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.20; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.233, no:2719; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.15; Dâra Kutnî, *İlêl*, c.XI, s.103; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.178, no:2744; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.32, no:11299; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.91, no:8064; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.275, no:8920; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1185; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.90; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.111, no:1116; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.98; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.60, no:1126; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.849, no:23966; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.361, no:976;

Câmiü'l-Ehâdis, c.XI, s.262, no:10736.

تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السَّحُورِ بَرَكَاتٌ

(ط. حم. خ. م. ت. ن. ه. ح. ب. عن أنس؛ ن. حل. حم. خط. ض. عن أبي هريرة، وأبي سعيد، وجابر)

RE. 251/7 (*Tesahharû, feinne fi's-sahûri berekeh*) “Sahura kalkın, sahurda bereket vardır, mübareklik vardır.” buyurmuş.

O mübareklikler kaçıyor. Onun için, sen gene yat, kalk sahura... Sahurda Rasûlüllah'ın sünneti yerine gelsin diye bir zeytin, bir hurma, küçücük bir şey de olsa, birazcık çorba, pilav da olsa, bir kere sahurunu yap ama; sonra da kalkmışken o iki rekât namazı, teheccüd namazını kaçıрма!.. Onun da çok büyük sevabı var. Biraz da hele eline tesbihi alır da, şöyle bir تنها köşeye çekilir de, evinde tesbih çekersen, o Ramazan'ın büyük feyizlerinden sana nice nice nasibler gelir. Kalbin nur dolar, için dışın feyizlenir. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevdiği kulları zümresine dâhil olursun.

Onun için, bu cümleler hatırlınızda iyi kalsın sevgili Akra dinleyicileri! Evet, günahlar keyiflidir, zevklidir amma, güle güle günah işleyeni Allah ahirette ağlayarak cehenneme atacaktır. Evet, nice zenginler vardır ki, o zenginliklerinden, o paralardan azdılar, o günahları yaptılar. Cehenneme ağlayarak girdikleri zaman;

“—Keşke dünyada fakir olsaydım, param olmasaydı da bunları işlemeseydim!” diye temenni edecekler.

Ama Allah için, Allah korkusuyla ağlayan kimseyi de Allah, dünyada ağladı, gözyaşı döktü diye güle güle cennete sokacak.

O halde günahlarımızı tefekkür edelim!.. Mazimizdeki hatalarımızı tefekkür edelim!.. Pişmanlık duyalım, tevbe edelim!.. Ramazan gıfıran ayıdır. Tevbe edelim, Allah günahlarımızı afv ü mağfiret eylesin... Geçmiş günahlarımıza ağlayalım... Boşa geçen ömrümüze ağlayalım... Yapmamız elimizde imkân dahilindeyken, yapmadığımız hayırları kaçırdığımızıza ağlayalım... Ağlayalım, hem affolsun; hem de bundan sonraki ömrümüzde o fırsatları kaçırmamağa, bundan sonraki ömrümüzü Allah'ın rızasına uygun geçirmeğe azmimiz bilenmiş ve kendimiz de hazırlanmış olalım!..

O bakımdan, şöyle biraz insanın Rabbi ile, Mevlâsı ile baş başa kalmaya alışması lâzım! Kimseler bunu yapamıyor. Yalnızlıktan çok korkuyor insanlar. Bakıyorsunuz eve gelmiş adam; gündüz çalışmış, yorulmuş. Yemeğini yiyor, ondan sonra kapıyı vuruyor, gidiyor. Hanım sesleniyor:

“—Nereye gidiyorsun yâ!”

“—İşte canım sıkılıyor, arkadaşlara gideceğim. Evde canım sıkılıyor...”

Canı sıkılıyor. Yâni, evde hanımının yanında, çocuğunun yanında veya yalnız kaldığı zaman canı sıkılıyor. Halbuki, yalnız kaldığı zaman Mevlâsıyla baş başa kalabilir. Onun zevkini alamamış, o eğitimi görememiş.

Bu, tasavvuf eğitimiyle oluyor tabii. Mutasavvıf hemen fırsatını buldu mu, tesbihi çeker. Hatta bazı kimseler:

“—Bana müsaade edin, vazifelerim var!” diyorlar.

Yâni, bir kenara çekilmek için, sohbet ederken bile sizden ayrılıp bir kenara çekiliyorlar.

“—Kusura bakmayın, birtakım vazifelerim vardı; günlük dinî vazifeler, tasavvufî vazifeler, tesbihler... İşte onları yapmak için izninizi istiyorum!” diyor, çekiliyor meselâ bir kenara...

Tabii, insan aşık oldu mu, sevgilisiyle buluşmak için fırsat arar, can atar.

“—Aman fırsat olsa da, herkes gitse de sevgilimle baş başa kalsam...” diye düşünür.

Tabii, Allah'ın sevgili kulları da yalnızlığı bir ganimet bilir, Mevlâsıyla baş başa olmak için. Baş başa olduğu zaman, istediği gibi ağlayacak, istediği gibi dua edecek, el açacak, secde edecek...

“—Aman yâ Rabbi!” diyecek, yalvaracak, yakaracak, gözyaşı dökülecek; Allah kendisini affetsin diye.

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! Bu güzel ayda biz de Mevlâmıza daha yakın yaşayalım, kendimizi muhasebe edelim, tefekkür edelim! Mâ-zimizi tefekkür edelim! Kendimizi nasıl düzel-teceğimizi düşünelim! Geçmiş günahlarımıza gözyaşı dökelim! Cenâb-ı Mevlâ'nın bizi afv ü mağfiret eylesesini dileyelim! Çünkü, Allah-u Teâlâ Hazretleri af dileyeni affediyor, cenneti isteyen cennetine sokuyor. Cehennemden sı-ğınanı cehennemden uzak ediyor, baîd ve berî eyliyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, şu Ramazan ayının hikmetlerini anlayıp, ibadetlerini en güzel tarzda yapmayı cümlemize nasib eylesin... Mağfûrîn zümresine cümlemizi dâhil eylesin... Ramazan'ın feyzinden, bereketinden hissesini, nasibini en fazla miktarda almayı; bu güzel ayı en güzel müslüman olarak, en iyi şekilde değerlendirmeyi nasib eylesin... Sevdiği kulları arasına bizleri dahil eylesin. Dünyada, ahirette bahtiyar eylesin... Cennetiyle, cemâliyle cümlelerinizi, cümlemizi müşerref eylesin... Ramazanınız mübarek olsun, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

Bir son ricam da... Tabii, mü'minin kendisi için çalışması çok normaldir. Çünkü herkes yaptığı a'mâl-i sâlihıyla derece alıyor, cennete giriyor. Yaptığı günahlarla da cehennemde cezayı hak ediyor. Amma mü'minin mü'min kardeşine duasının da çok faydası vardır, çok sevabı vardır.

Onun için, birbirimizi duadan unutmayalım! Arkadaşlarınızdan, sevdiklerinizden, anneniz babanız akrabanız dışında dost olduğunuz kimselerden, kimler olduğunu düşünün, onları da duanızda anın! Çünkü mü'minin mü'mine gıyâbında yaptığı dua, çok sür'atle Allah tarafından kabul olunur.

O bakımdan ben de Hocanız olarak, bir mü'min kardeşiniz olarak, sizin bir yakınınız olarak, sizi seven bir kimse olarak ibadetlerinizin kabul olmasını diliyorum. Beni de duadan unutmamanızı sizlerden ricâ ve istirham ediyorum...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

03. 02. 1995 - AKRA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

